

บทที่ 4

ผลการวิจัย

จากแบบสอบถามและการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างนั้น สามารถเสนอรายงานผลการวิจัย ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) เกี่ยวกับ

- 1.1 ลักษณะทางประชากรศาสตร์ของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน
- 1.2 การเปิดรับประเภทรายการไอบีซี
- 1.3 การใช้ประโยชน์และความพึงพอใจจากรายการไอบีซี

ตอนที่ 2 การทดสอบสมมติฐาน (Hypothesis Testing) โดยใช้สถิติวิเคราะห์ไค-สแควร์ (Chi-Square) ที่ระดับนัยสำคัญที่ 0.05 และการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์เชิงพรรณนา

1.1 ลักษณะทางประชากรศาสตร์ของกลุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ 1 กลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศและอายุ

อายุ (ปี)	เพศ	ชาย	หญิง
ต่ำกว่า 25		6.6%	13.5%
25-29		9.6%	14.0%
30-34		10.5%	7.9%
35-39		7.4%	6.1%
40-44		3.5%	6.6%
45-49		2.2%	3.5%
50 ขึ้นไป		6.0%	2.6%
รวม		45.8% (n=105)	54.2% (n=124)

จากตารางที่ 1 พบว่า กลุ่มตัวอย่างเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย คิดเป็นเพศหญิงร้อยละ 54.2 และเพศชายร้อยละ 45.8 มีเพศชายมากที่สุดในช่วงอายุ 30-34 ปี คิดเป็นร้อยละ 10.5 และเพศหญิงมากที่สุดในช่วงอายุ 25-29 ปี คิดเป็นร้อยละ 14.0

ตารางที่ 2 กลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	ร้อยละ
มัธยมศึกษา	7.9
อาชีวศึกษา/อนุปริญญา	17.9
ปริญญาตรี	55.0
สูงกว่าปริญญาตรี	19.2
รวม	100.0 (n=229)

จากตารางที่ 2 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการศึกษาสูงสุดในระดับปริญญาตรี ร้อยละ 55.0 รองลงมา คือ การศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 19.2 ตามด้วยระดับอาชีวศึกษา/อนุปริญญา และระดับมัธยมศึกษา ร้อยละ 17.9 และ 7.9 ตามลำดับ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 3 กลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	ร้อยละ
ข้าราชการ	8.7
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	24.0
พนักงานบริษัทเอกชน	37.1
นักเรียน/นิสิต/นักศึกษา	9.6
ทำกิจการส่วนตัว/ทำงานอิสระ	14.4
พ่อบ้าน/แม่บ้าน/ผู้เกษียณอายุ	6.2
รวม	100.0 (n=229)

จากตาราง พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นพนักงานบริษัทเอกชน คิดเป็นร้อยละ 37.1 รองลงมา คือ พนักงานรัฐวิสาหกิจ ผู้ประกอบกิจการส่วนตัว/ทำงานอิสระ และกลุ่มนักเรียน/นิสิต/นักศึกษา ร้อยละ 24.0 ร้อยละ 14.4 และร้อยละ 9.6 ตามลำดับ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4 กลุ่มตัวอย่างจำแนกตามรายได้ต่อเดือน

รายได้ต่อเดือน (บาท)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 5,000	4.4
5,000-10,000	10.9
10,001-20,000	35.4
20,001-30,000	19.7
มากกว่า 30,000	24.5
อื่นๆ และไม่ตอบ	5.1
รวม	100.0 (n=229)

ข้อมูลจากตาราง พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีรายได้ต่อเดือน 10,001-20,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 35.4 รองลงมา คือ กลุ่มที่มีรายได้ต่อเดือนมากกว่า 30,000 บาท และกลุ่มที่มีรายได้เดือนละ 20,001-30,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 24.5 และ 19.7 ตามลำดับ

1.2 การเปิดรับชมรายการไอบีซี

ตารางที่ 5 เหตุจูงใจในการเปิดรับชมรายการ

เหตุจูงใจ	อันดับการเลือก (n=229)		
	1	2	3
- เนื้อรายการโทรทัศน์ปกติ	21.4%	7.4%	9.2%
- มีรายการถ่ายทอดสดให้เลือกชมมาก	16.2%	9.6%	2.6%
- มีรายการนำเสนอใจมากมาย	19.7%	24.5%	10.5%
- เพื่อได้รับข่าวสารที่ทันโลก ทันเหตุการณ์	11.8%	8.7%	11.8%
- เพื่อนำไปสนทนากับผู้อื่น	-	2.2%	2.2%
- ออกอากาศ 24 ชั่วโมง โดยไม่มีโฆษณา	6.6%	4.8%	15.3%
- มีการแบ่งประเภทรายการอย่างเด่นชัด	0.8%	3.1%	2.6%
- เพื่อศึกษาภาษาอังกฤษจากรายการ	9.2%	8.7%	5.2%
- เพื่อผ่อนคลายความตึงเครียด	2.6%	9.2%	11.4%
- เพื่อได้รับสาระความรู้	2.6%	6.6%	8.7%
- เพื่อช่วยในการตัดสินใจ ในเรื่องที่เกี่ยวกับชีวิตประจำวัน	-	1.2%	-
- เพื่อฆ่าเวลาหรือเป็นเพื่อนแก้เหงา	3.9%	3.5%	6.1%
- อื่นๆ และไม่ตอบ	5.2%	10.5%	14.4%
รวม	100.0%	100.0%	100.0%

จากตาราง จะเห็นว่า เหตุจูงใจที่ทำให้เปิดรับเนื้อหา และประเภทรายการ ใอบีซีของกลุ่มตัวอย่าง มีอันดับการเลือก 3 อันดับ กล่าวคือ

เหตุจูงใจอันดับแรกที่กลุ่มตัวอย่างเลือก คือ เนื้อรายการโทรทัศน์ปกติ (ช่อง 3,5,7,9,11) คิดเป็นร้อยละ 21.4 รองลงมา คือ ใอบีซีมีรายการนำเสนอมากมาย และแปลกไปจากรายการโทรทัศน์ปกติ ร้อยละ 19.7 ตามด้วยเหตุจูงใจที่ใอบีซีมีรายการถ่ายทอดสดให้เลือกชมมาก ร้อยละ 16.2

เหตุจูงใจที่กลุ่มตัวอย่างตัดสินใจเปิดรับรายการใอบีซีเป็นอันดับ 2 คือ ใอบีซีมีรายการนำเสนอมากมาย และแปลกไปจากรายการโทรทัศน์ปกติ ร้อยละ 24.5 รองลงมา คือ กลุ่มที่ไม่ตอบ ร้อยละ 10.5 และเหตุจูงใจที่ใอบีซีมีรายการถ่ายทอดสดให้เลือกชมมาก ร้อยละ 9.6

เหตุจูงใจในการเปิดรับรายการใอบีซีอันดับ 3 คือ รายการของใอบีซีออกอากาศตลอด 24 ชั่วโมง โดยไม่มีโฆษณา ร้อยละ 15.3 รองลงมาเป็นกลุ่มผู้ไม่ตอบ ร้อยละ 14.4 และเพื่อได้รับข่าวสารที่ทันโลก ทันเหตุการณ์ ร้อยละ 11.8

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 6 ระยะเวลาในการเป็นสมาชิกของกลุ่มตัวอย่าง

ระยะเวลาในการเป็นสมาชิก	ร้อยละ
น้อยกว่า 1 ปี	17.5
1-2 ปี	32.3
3-4 ปี	32.8
5-6 ปี	11.8
7 ปี	4.8
ไม่ตอบ	0.8
รวม	100.0 (n=229)

จากตาราง พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นสมาชิกไอบีซี เคเบิลทีวี 3-4 ปี ร้อยละ 32.8 รองลงมา คือ 1-2 ปี ร้อยละ 32.3 และน้อยกว่า 1 ปี ร้อยละ 17.5

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 7 ความบ่อยครั้งในการเปิดรับรายการไอบีซี

ความบ่อยครั้ง	ร้อยละ
ชมเป็นประจำทุกวัน	56.8
5-6 ครั้งต่อสัปดาห์	12.7
3-4 ครั้งต่อสัปดาห์	17.9
1-2 ครั้งต่อสัปดาห์	11.4
ไม่ตอบ	1.2
รวม	100.0 (n=229)

จากตาราง จะเห็นว่า กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 56.8 ชมรายการไอบีซีเป็นประจำทุกวัน ร้อยละ 17.9 ชม 3-4 ครั้งต่อสัปดาห์ ร้อยละ 12.7 ชม 5-6 ครั้งต่อสัปดาห์ และร้อยละ 11.4 ชม 1-2 ครั้งต่อสัปดาห์ ส่วนผู้ที่ไม่ตอบ คิดเป็นร้อยละ 1.3

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 8 เหตุผลที่รับชมรายการไอบีซีเพียง 1-2 ครั้งต่อสัปดาห์

เหตุผล	ร้อยละ
ชมรายการโทรทัศน์ 3, 5, 7, 9, 11	2.2
ไม่ค่อยมีรายการที่น่าสนใจ	1.3
ทำกิจกรรมอย่างอื่น	3.5
เวลาว่างไม่ตรงกับรายการที่สนใจ	3.9
ไม่ค่อยมีเวลา	9.6
อื่นๆ และไม่ตอบ	79.5
รวม	100.0 (n=229)

จากตาราง จะเห็นว่า กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 79.5 ไม่ตอบคำถามข้อนี้ หรือ มีเหตุผลอื่น เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างกลุ่มนี้รับชมรายการไอบีซีมากกว่า 1-2 ครั้งต่อสัปดาห์ และสำหรับเหตุผลส่วนใหญ่ที่กลุ่มตัวอย่างรับชมรายการเพียง 1-2 ครั้งต่อสัปดาห์ คือ ไม่ค่อยมีเวลา ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 9.6 ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่เห็นว่า ไอบีซีไม่ค่อยมีรายการที่น่าสนใจมีอยู่เพียงร้อยละ 1.3 เท่านั้น

ตารางที่ 9 การเปรียบเทียบการให้เวลาในการรับชมรายการของไอบีซี
กับรายการโทรทัศน์ปกติ 3, 5, 7, 9, 11

รับชมรายการไอบีซี	ร้อยละ
<u>มากกว่า</u> โทรทัศน์ปกติ	49.3
<u>น้อยกว่า</u> โทรทัศน์ปกติ	10.0
<u>ใกล้เคียงกับ</u> โทรทัศน์ปกติ	38.9
ไม่ตอบ	1.8
รวม	100.0 (n=229)

จากตาราง จะเห็นได้ว่า กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 49.3 ให้เวลาในการรับชมรายการไอบีซีมากกว่ารายการโทรทัศน์ปกติ รองลงมา คือ กลุ่มตัวอย่างที่ให้เวลาในการรับชมรายการไอบีซีใกล้เคียงกับรายการโทรทัศน์ปกติ ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 38.9 และมีเพียงร้อยละ 10.0 เท่านั้น ที่รับชมรายการไอบีซีน้อยกว่ารายการโทรทัศน์ปกติ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 10 การเลือกรับชมเนื้อหาและประเภทรายการของไอทีวี

เนื้อหาและประเภทรายการ	อันดับการเลือก		
	1	2	3
- รายการข่าว CNN	19.2%	9.2%	5.7%
- รายการวาไรตี้ภาคภาษาอังกฤษ	2.2%	3.9%	8.3%
- รายการภาพยนตร์ชุดและ SITCOM	7.0%	7.4%	8.7%
- รายการบันเทิงภาคภาษาไทย IBC 3	1.7%	1.7%	5.2%
- รายการกีฬา ESPN	15.3%	6.1%	8.3%
- รายการภาพยนตร์ HBO	28.4%	19.7%	11.8%
- รายการ ASIAN CHANNEL	0.4%	2.6%	2.6%
- รายการการ์ตูน	0.9%	1.8%	0.9%
- รายการเพลง	2.2%	6.6%	7.4%
- รายการสารคดี DISCOVERY	14.4%	17.5%	19.2%
- รายการข่าวรอบโลก	3.5%	9.2%	4.8%
- รายการ STAR SPORT	0.4%	5.2%	3.1%
- ไม่ตอบ	4.4%	9.1%	14.0%
รวม (n=229)	100.0%	100.0%	100.0%

จากตาราง จะเห็นว่า เนื้อหาและประเภทรายการไอทีซีที่กลุ่มตัวอย่างเลือกเปิดรับชม มี 3 อันดับการเลือก ดังนี้

รายการที่กลุ่มตัวอย่างเลือกรับชมมากที่สุด คือ รายการภาพยนตร์ HBO คิดเป็นร้อยละ 28.4 รองลงมาคือ รายการข่าว CNN รายการกีฬา ESPN และรายการสารคดี DISCOVERY คิดเป็นร้อยละ 19.2 ร้อยละ 15.3 และ 14.4 ตามลำดับ

รายการไอทีซีที่กลุ่มตัวอย่างเลือกรับชมมาก เป็นอันดับ 2 ได้แก่ รายการภาพยนตร์ HBO ร้อยละ 19.7 รองลงมาคือ รายการสารคดี DISCOVERY ร้อยละ 17.5 ตามด้วยรายการข่าว CNN และรายการข่าวรอบโลก ร้อยละ 9.2 เท่ากัน

รายการไอทีซีที่กลุ่มตัวอย่างเลือกเปิดรับชมเป็นอันดับ 3 คือ รายการสารคดี DISCOVERY ร้อยละ 19.2 รองลงมาเป็นกลุ่มที่ไม่ตอบ ร้อยละ 14.0 และรายการภาพยนตร์ HBO ร้อยละ 11.8

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1.3 การใช้ประโยชน์และความพึงพอใจจากรายการไอบีซี

ตารางที่ 11 การใช้ประโยชน์จากรายการไอบีซี

การใช้ประโยชน์จากรายการไอบีซี (n=229)	เห็น		ไม่	ไม่	ไม่		ค่าเฉลี่ย
	ด้วย อย่าง ยิ่ง	เห็น ด้วย	แน่ ใจ	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย ยิ่ง	ไม่ ตอบ	
1. ได้รู้เรื่องราวที่หาดูได้ยาก	29.3	55.0	15.3	0.4	-	-	4.13
2. ได้สาระความรู้เพิ่มเติม	20.5	71.6	6.1	0.9	-	0.9	4.09
3. ได้นำไปสนทนากับผู้อื่น	9.2	47.2	34.9	7.0	0.4	1.3	3.54
4. ได้รับชมสิ่งที่น่าสนใจ และแปลกไปจากโทรทัศน์ปกติ	27.9	53.7	14.4	3.6	-	0.4	4.05
5. ได้ข้อมูลที่เชื่อถือได้	5.2	41.9	48.9	3.6	-	0.4	3.48
6. ช่วยให้เห็นติดตามการเคลื่อนไหวของ เหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นในโลกได้	34.5	58.5	5.7	0.9	-	0.4	4.25
7. ใช้เป็นเพื่อน/ฆ่าเวลา	27.9	52.4	14.4	3.2	1.7	0.4	4.01

การใช้ประโยชน์จากรายการไอบีซี (n=229)	เห็น ด้วย อย่าง ยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ ใจ	ไม่ เห็น ด้วย	ไม่ เห็น ด้วย ยิ่ง	ไม่ ตอบ	ค่า เฉลี่ย
8. ได้ผ่อนคลายความเครียด/ ได้รับความสนุกสนาน	34.5	59.8	4.8	-	-	0.9	4.26
9. ได้นำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ ในชีวิตประจำวัน	10.9	43.7	35.8	6.1	2.6	0.9	3.52
10. ช่วยกระตุ้นให้เกิดการกระตือรือร้น ที่จะพัฒนาตนเองและการทำงานให้ดีขึ้น	9.2	36.7	38.0	11.4	4.4	0.3	3.34
11. ได้เป็นคนที่มีโลกทัศน์กว้างไกล	19.7	55.9	19.7	3.5	-	1.2	3.88
12. ได้ศึกษาภาษาอังกฤษจากรายการ เสียงในฟิล์ม	34.1	51.1	13.5	0.4	-	0.9	4.16
13. ได้รับชมรายการถ่ายทอดสด ที่ทันเหตุการณ์	40.6	48.1	10.5	-	0.4	0.4	4.28

เมื่อทดสอบหาค่าความเชื่อมั่น (Alpha Cronbach Reliability Test)
พบว่ามีความเท่ากับ 0.8752 หมายความว่า มีความน่าเชื่อถือสูงมาก

การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย

คะแนนในระดับ 0.00 - 1.00	เท่ากับ	ระดับน้อยมาก
1.01 - 2.00		ระดับน้อย
2.01 - 3.00		ระดับปานกลาง
3.01 - 4.00		ระดับสูง
4.01 - 5.00		ระดับสูงมาก

จากตารางที่ 11 พบว่า การใช้ประโยชน์จากรายการของไอบีซีส่วนใหญ่อยู่ในระดับสูงมาก และระดับที่สูงมากเป็นอันดับแรก คือ ได้รับชมรายการถ่ายทอดสดที่ทันเหตุการณ์ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.28 รองลงมา คือ ได้ผ่อนคลายความเครียด/ได้รับความสนุกสนาน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.26 และช่วยให้ติดตามการเคลื่อนไหวของเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นในโลกได้ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.25

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หลังจากนำตัวแปรการใช้ประโยชน์ทั้ง 13 ตัวแปร ซึ่งได้แก่ ได้รู้เรื่องราวที่หาคุได้ยาก ได้สาระความรู้เพิ่มเติม ได้นำไปสนทนากับผู้อื่น ได้รับชมสิ่งที่น่าสนใจ และแปลกไปจากโทรทัศน์ปกติ ได้ข้อมูลที่เชื่อถือได้ ช่วยให้ติดตามการเคลื่อนไหวของเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นในโลกได้ ใช้เป็นเพื่อน/ฆ่าเวลา ได้ผ่อนคลายความเครียด/ได้รับความสนุกสนาน ได้นำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน ช่วยกระตุ้นให้เกิดการกระตือรือร้นที่จะพัฒนาตนเองและการทำงานให้ดีขึ้น ได้เป็นคนที่มีโลกทัศน์กว้างไกล ได้ศึกษาภาษาอังกฤษจากรายการเสียงในฟิล์ม และได้รับชมรายการถ่ายทอดสดที่ทันเหตุการณ์ มาจัดกลุ่มของตัวแปรตามการแบ่งประเภทของสารที่สามารถตอบสนองความต้องการของบุคคล จากแนวคิดของชาร์ลส์ แอตคิน(Charles Atkin, 1973) ซึ่งมี 2 ประเภท ดังได้กล่าวไปแล้วในบทที่ 2 คือ สารที่ให้ความพึงพอใจทันทีในเชิงการบริโภค (Consumatory) และสารที่ใช้ประโยชน์ในการเป็นเครื่องมือช่วยตัดสินใจ ช่วยเพิ่มพูนความรู้ ความคิดและแก้ปัญหาต่างๆ ในชีวิตประจำวัน (Instrumental) ปรากฏผลดังนี้

1. ตัวแปรที่จัดอยู่ในกลุ่ม consumatory ได้แก่ ได้รับชมสิ่งที่น่าสนใจและแปลกไปจากโทรทัศน์ปกติ ใช้เป็นเพื่อน/ฆ่าเวลา ได้ผ่อนคลายความเครียด/ได้รับความสนุกสนาน และได้รับชมรายการถ่ายทอดสดที่ทันเหตุการณ์

2. ตัวแปรที่จัดอยู่ในกลุ่ม instrumental ได้แก่ ได้รู้เรื่องราวที่หาคุได้ยาก ได้สาระความรู้เพิ่มเติม ได้นำไปสนทนากับผู้อื่น ได้ข้อมูลที่เชื่อถือได้ ช่วยให้ติดตามการเคลื่อนไหวของเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นในโลกได้ ได้นำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน ช่วยกระตุ้นให้เกิดการกระตือรือร้นที่จะพัฒนาตนเองและการทำงานให้ดีขึ้น ได้เป็นคนที่มีโลกทัศน์กว้างไกล และได้ศึกษาภาษาอังกฤษจากรายการเสียงในฟิล์ม

เมื่อจัดกลุ่มของตัวแปรออกเป็น 2 กลุ่มแล้ว สามารถเสนอผลได้ดังตารางนี้

ตารางที่ 12 การใช้ประโยชน์จากรายการไอบีซีเพื่อความบันเทิงและสาระความรู้

การใช้ประโยชน์จากรายการไอบีซี (n=229)	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
1. เพื่อความบันเทิง (Consumatory)	33.50	0.86
2. เพื่อสาระความรู้ (Instrumental)	61.60	4.04

จากตาราง พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ใช้ประโยชน์จากรายการไอบีซี เพื่อ
สาระความรู้ คิดเป็นร้อยละ 61.60 และใช้ประโยชน์ในด้านความบันเทิง คิดเป็น
ร้อยละ 33.50

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 13 ความพึงพอใจที่มีต่อรายการไอทีวี

ความพึงพอใจที่มีต่อ (n=229)	พอ ใจ อย่าง ยิ่ง	พอ ใจ	ไม่ แน่ ใจ	ไม่ พอ ใจ	ไม่ พอ ใจ อย่าง ยิ่ง	ไม่ ตอบ	ค่า เฉลี่ย
1.รายการข่าว CNN	21.4	56.8	19.2	0.9	-	1.7	3.93
2.รายการวาไรตี้ภาคภาษาอังกฤษIBC2	11.8	57.2	24.9	3.1	-	3.0	3.69
3.รายการบันเทิงภาคภาษาไทย IBC 3	5.2	41.9	34.1	12.7	2.6	3.5	3.24
4.รายการกีฬา ESPN	29.3	39.3	25.3	1.7	-	4.4	3.83
5.รายการภาพยนตร์ HBO	37.6	49.3	8.3	3.1	-	1.7	4.16
6.รายการ ASIAN CHANNEL	7.9	38.9	32.3	9.2	6.6	5.0	3.17
7.รายการการ์ตูนและเพลง	9.2	48.5	29.7	7.0	0.4	5.2	3.43
8.รายการสารคดี DISCOVERY	51.1	38.9	7.4	-	-	2.6	4.33
9.รายการข่าวรอบโลก	24.5	54.1	16.2	1.3	-	3.9	3.90
10.รายการ STAR SPORT	9.6	42.4	34.1	6.1	-	7.8	3.32

จากตารางที่ 13 พบว่า ความพึงพอใจที่กลุ่มตัวอย่างมีต่อรายการของไอบีซี ส่วนใหญ่อยู่ในระดับสูง และรายการที่ได้รับความพึงพอใจในระดับที่สูงมาก เป็นอันดับแรก คือ รายการสารคดี DISCOVERY ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.33 รองลงมา คือ รายการภาพยนตร์ HBO ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.16 และรายการที่ได้รับความพึงพอใจในระดับสูง คือ รายการข่าว CNN มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.93

เมื่อทดสอบหาค่าความเชื่อมั่น (Alpha Cronbach Reliability Test) พบว่ามีค่าเท่ากับ 0.9085 หมายความว่า มีความน่าเชื่อถือสูงมาก

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 2 การทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 1 ลักษณะทางประชากรศาสตร์ ฐานะทางสังคมและเศรษฐกิจ ของสมาชิกไอบีซีที่เป็นคนไทยในกรุงเทพมหานคร มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมในการ เลือกชมประเภทรายการไอบีซี

ตารางที่ 14 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับการเลือกชมประเภทรายการ ไอบีซี

การเลือกรับชม	ชาย n=105	หญิง n=124
1. รายการข่าว CNN	22.0	17.0
2. รายการวาไรตี้ภาคภาษาอังกฤษ	0.9	3.2
3. รายการภาพยนตร์ชุดและ SITCOM	2.8	10.5
4. รายการบันเทิงภาคภาษาไทย IBC 3	0.9	2.4
5. รายการกีฬา ESPN	31.5	1.6
6. รายการภาพยนตร์ HBO	18.2	37.2
7. รายการ ASIAN CHANNEL	0.9	-
8. รายการการ์ตูน	-	1.6
9. รายการเพลง	2.8	1.6
10. รายการสารคดี DISCOVERY	12.4	16.1
11. รายการข่าวรอบโลก	3.9	3.2
12. รายการ STAR SPORT	0.9	-
13. ไม่ตอบ	2.8	5.6
รวม	100.0	100.0

Chi-Square	=	53.89286
DF	=	12
Significance	=	0.000001 (calculated)
Significance	=	0.05 (expected)

ผลการวิเคราะห์ด้วยค่าสถิติไค-สแควร์ จากตาราง พบว่า เพศชายและเพศหญิง มีพฤติกรรมการเลือกชมประเภทรายการไอบีซี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ดังนั้นสามารถสรุปได้ว่า เพศมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเลือกชมประเภทรายการไอบีซี

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Chi-Square = 93.38542
DF = 72
Significance = 0.0460 (calculated)
Significance = 0.05 (expected)

ผลการวิเคราะห์ด้วยค่าสถิติไค-สแควร์ จากตาราง พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุต่างกัน จะมีพฤติกรรมการเลือกชมประเภทรายการไอบีซี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ดังนั้นสามารถสรุปได้ว่า อายุมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเลือกชมประเภทรายการไอบีซี

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 16 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษากับการเลือกชม
ประเภทรายการไอทีวี

การเลือกรับชม (n=229)	มัธยมศึกษา	อาชีวศึกษา อนุปริญญา	ปริญญาตรี	สูงกว่า ปริญญาตรี
1. รายการข่าว CNN	11.10	14.63	19.05	27.27
2. รายการวาไรตี้ภาคภาษาอังกฤษ	-	2.44	2.38	2.27
3. รายการภาพยนตร์ชุดและ SITCOM	5.56	2.44	7.94	9.10
4. รายการบันเทิงภาคภาษาไทย IBC 3	-	-	3.17	-
5. รายการกีฬา ESPN	33.33	19.51	14.29	6.82
6. รายการภาพยนตร์ HBO	16.67	31.71	23.81	43.18
7. รายการ ASIAN CHANNEL	-	-	0.79	-
8. รายการการ์ตูน	-	2.44	-	2.27
9. รายการเพลง	16.67	-	1.59	-
10. รายการสารคดี DISCOVERY	11.11	21.95	15.08	6.82
11. รายการข่าวรอบโลก	5.56	4.88	3.97	-
12. รายการ STAR SPORT	-	-	0.79	-
13. ไม่ตอบ	-	-	7.14	2.27
รวม	100.00	100.00	100.00	100.00

Chi-Square	=	55.01534
DF	=	36
Significance	=	0.0221 (calculated)
Significance	=	0.05 (expected)

ผลการวิเคราะห์ด้วยค่าสถิติไค-สแควร์ จากตาราง พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาต่างกัน จะมีพฤติกรรมการเลือกชมประเภทรายการไอบีซี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ดังนั้นสามารถสรุปได้ว่า ระดับการศึกษามีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเลือกชมประเภทรายการไอบีซี

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Chi-Square = 90.10012
DF = 60
Significance = 0.00720 (calculated)
Significance = 0.05 (expected)

ผลการวิเคราะห์ด้วยค่าสถิติไค-สแควร์ จากตาราง พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพต่างกัน จะมีพฤติกรรมการเลือกชมประเภทรายการไอทีวี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ดังนั้นสามารถสรุปได้ว่า อาชีพมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเลือกชมประเภทรายการไอทีวี

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 18 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างรายได้กับการเลือกชมประเภท
รายการไอทีวี

การเลือกรับชม (n=229)	ต่ำกว่า 5,000 บาท	5,000	10,001	20,001	มากกว่า 30,000 บาท	อื่นๆ / ไม่ตอบ
		- 10,000 บาท	- 20,000 บาท	- 30,000 บาท		
1. ข่าว CNN	20.00	12.00	16.05	24.45	25.00	8.33
2. วาไรตี้ภาคภาษาอังกฤษ	-	4.00	3.70	2.22	-	-
3. ภาพยนตร์ชุดและ SITCOM	10.00	12.00	7.41	2.22	5.36	16.67
4. นันทนาการภาคภาษาไทย	-	4.00	2.47	-	-	8.33
5. กีฬา ESPN	10.00	8.00	17.28	22.22	14.29	-
6. ภาพยนตร์ HBO	30.00	40.00	23.46	26.68	32.14	25.01
7. ASIAN CHANNEL	-	-	-	-	-	8.33
8. การ์ตูน	-	-	-	4.44	-	-
9. เพลง	20.00	4.00	1.23	-	-	8.33
10. สารคดี DISCOVERY	10.00	12.00	14.81	13.33	17.86	8.33
11. ข่าวรอบโลก	-	-	6.18	2.22	3.57	-
12. STAR SPORT	-	-	-	-	1.78	-
13. ไม่ตอบ	-	4.00	7.41	2.22	-	16.67
รวม	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00

Chi-Square = 86.12034
DF = 60
Significance = 0.0152 (calculated)
Significance = 0.05 (expected)

ผลการวิเคราะห์ด้วยค่าสถิติไค-สแควร์ จากตาราง พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มี รายได้ต่างกัน จะมีพฤติกรรมการเลือกชมประเภทรายการไอทีวี แตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ดังนั้นสามารถสรุปได้ว่า รายได้มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเลือกชม ประเภทรายการไอทีวี

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สมมติฐานที่ 2 การเปิดรับรายการไอบีซี มีความสัมพันธ์กับการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจ

ตารางที่ 19 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับรายการไอบีซีกับการนำไปใช้ประโยชน์

ตัวแปร	ค่าสหสัมพันธ์ กับการเปิดรับรายการไอบีซี
การนำไปใช้ประโยชน์	0.4128 ^{***}

^{***}p < 0.001

จากตารางพบว่าความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับรายการไอบีซีกับการนำไปใช้ประโยชน์ มีความสัมพันธ์กันในเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2 อธิบายได้ว่า สมาชิกไอบีซีที่เปิดรับชมรายการไอบีซีมาก จะมีการนำไปใช้ประโยชน์มาก ส่วนสมาชิกที่เปิดรับชมรายการไอบีซีน้อย ก็จะมีการนำไปใช้ประโยชน์น้อย โดยที่ค่าสหสัมพันธ์ที่พบนั้น อยู่ในระดับปานกลาง

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 20 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับรายการไอบีซี
กับความพึงพอใจ

ตัวแปร	ค่าสหสัมพันธ์ กับการเปิดรับรายการไอบีซี
ความพึงพอใจที่ได้รับจากการ เปิดรับรายการไอบีซี	0.4413 ^{***}

^{***} $p < 0.001$

จากตารางพบว่าความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับรายการไอบีซี กับความพึงพอใจ มีความสัมพันธ์กันในเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2 อธิบายได้ว่า สมาชิกไอบีซีที่เปิดรับชมรายการไอบีซีมาก จะมีความพึงพอใจมาก ส่วนสมาชิกที่เปิดรับชมรายการไอบีซีน้อยก็จะมีความพึงพอใจน้อย โดยที่ค่าสหสัมพันธ์ที่พบนั้น อยู่ในระดับปานกลาง

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

โดยปกติแล้ว ผู้ชมจะมีจุดมุ่งหมายในการเปิดรับสื่อและสามารถเป็นผู้กำหนดความต้องการพื้นฐานของความสนใจ แรงจูงใจ ประสบการณ์ในชีวิตและปรับสภาพแวดล้อมทางสังคม ทั้งนี้เพื่อที่จะได้มีโอกาสเลือกประเภทเนื้อหา ข้อมูลข่าวสารที่ให้ประสบการณ์ทางอ้อมเกี่ยวกับโลกภายนอกรอบตัว ได้รับความรู้ ความพอใจ การตกย้าความเชื่อ ค่านิยม เพื่อให้เกิดความมั่นใจในบทบาทและสถานการณ์ หรือแม้กระทั่งความรู้สึกมีส่วนร่วมในทางอารมณ์ เพื่อเป็นส่วนช่วยเชื่อมโยงตนเองกับครอบครัว เพื่อนฝูง สังคม ขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรม

สถานการณ์ทางสังคมและเศรษฐกิจ อันได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ ได้ส่งผลให้ผู้ชมเกิดความต้องการทางด้านจิตวิทยา ในการเปิดรับรายการโทรทัศน์ รวมทั้งรายการของเคเบิลทีวี ซึ่งสามารถแยกพิจารณาออกได้เป็น 3 ประเภทหลัก คือ (1) ความต้องการสาระประโยชน์และความรู้ (Instrumental) เพื่อนำไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันของตน (2) ความต้องการความบันเทิงสนุกสนานส่วนตัว หรือความรู้สึกผ่อนคลายจากปัญหาในชีวิตประจำวัน (Consumatory) (3) ความต้องการหลีกเลี่ยงจากความกดดัน ความวุ่นวาย หรือความเครียดที่เกิดขึ้นในสังคม (Escapism)

ความต้องการที่ผู้ชมส่วนใหญ่คาดหวังจากรายการของไอบีซีเคเบิลทีวี ทั้ง 3 ประเภทดังกล่าวข้างต้น นับว่ามีบทบาทอย่างสำคัญที่ก่อให้เกิดแรงจูงใจในการเปิดรับรายการไอบีซี แต่เนื่องจากสมาชิกไอบีซีเคเบิลทีวีมีหลากหลายอาชีพ มีความแตกต่างกันในด้านสถานการณ์ทางสังคม สภาพแวดล้อม ประสบการณ์ชีวิต และฐานะทางเศรษฐกิจ ดังนั้นความต้องการซึ่งเป็นความคาดหวังในความรู้ เพื่อนำไปใช้ในการดำเนินชีวิต ความคาดหวังที่จะได้รับความบันเทิงสนุกสนาน หรือความต้องการที่จะหลีกเลี่ยงจากความวุ่นวายในสังคม ของสมาชิกไอบีซีแต่ละคนจึงอาจมีสัดส่วนที่แตกต่างกันออกไป

ด้วยเหตุนี้ ในการวิเคราะห์พฤติกรรมกรรมการบริโภคเนื้อหาและประเภทรายการ ไอบีซีของสมาชิก รวมถึงการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจจากรายการ จึงจำเป็น

ต้องนำปัจจัยทางด้านสภาพแวดล้อม และวิถีการดำเนินชีวิตของสมาชิก เข้ามา
ประกอบการพิจารณาด้วย

จากคำที่รายการของไอบีซีมีหลากหลายประเภท และออกอากาศตลอด 24
ชั่วโมงโดยไม่มีโฆษณา รวมทั้งสิ้น 10 ช่องรายการ แต่ผู้ชมรายการจะต้องเสียค่า
ธรรมเนียมการบริการ 800-1,000 บาทต่อเดือน ผู้ที่เป็นสมาชิกส่วนใหญ่จึงมักจะ
ใช้เวลาในการรับชมรายการแต่ละวันมากพอสมควร และสมาชิกไอบีซีมีหลากหลาย
อาชีพ ทั้งผู้ที่ประกอบกิจการส่วนตัว ทำงานอยู่บ้าน และนอกบ้าน จึงมีลักษณะการ
เปิดรับชมรายการแตกต่างกัน ในด้านช่วงเวลาที่เปิดรับชม รวมไปถึงประเภทและ
เนื้อหาของรายการที่เลือกรับชมด้วย

สมาชิกที่ทำงานอยู่ที่บ้าน หรือไม่ได้ทำงานก็จะใช้เวลาช่วงกลางวัน เปิดรับ
รายการไอบีซีได้ ในขณะที่สมาชิกที่ทำงานนอกบ้าน จะกลับถึงบ้านเวลาประมาณ
18.30 น. เป็นต้นไป และเนื่องจากกรุงเทพมหานครเป็นเมืองหลวงที่มีประชากรหนา
แน่น เป็นศูนย์กลางของหน่วยงานราชการและธุรกิจอุตสาหกรรม คนในสังคมต้องแข่ง
ขันกันทำมาหากิน ดำเนินชีวิตแบบรีบเร่ง จึงก่อให้เกิดมีการจราจรติดขัด มลภาวะ
ทางอากาศและน้ำเป็นพิษ สภาพสังคมต่างคนต่างอยู่ การมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมมีน้อย
ทำให้เกิดความกดดันแก่สภาพทางจิตใจของคนกรุงเทพฯ มากทีเดียว โดยเฉพาะผู้
ที่ทำงานนอกบ้าน ซึ่งต้องใช้รถใช้ถนน

เมื่อพิจารณาจากสภาพทางสังคม สภาพแวดล้อม และวิถีการดำเนินชีวิต
ของสมาชิก อันส่งผลให้เกิดความต้องการทางด้านจิตวิทยา ซึ่งคาดหวังที่จะได้รับข่าว
สาร สารความรู้ และความบันเทิง รวมทั้งหลีกเลี่ยงจากสภาพความกดดันในสังคม
ด้วยการเปิดรับรายการไอบีซีของสมาชิกแล้ว พบว่าผู้ชมแต่ละกลุ่มมีความคาดหวังจาก
การเปิดรับรายการไอบีซีแตกต่างกัน

กลุ่มสมาชิกที่ทำงานอยู่ที่บ้าน เช่น ประกอบอาชีพส่วนตัวที่บ้าน หรือมีอาชีพ
อิสระ พ่อบ้าน แม่บ้าน ผู้เกษียณอายุ เป็นต้น บุคคลเหล่านี้มักมีเวลาอยู่ที่บ้านมาก

และไม่ได้ได้รับความกดดันจากสภาพการจราจรที่ติดขัด สภาพทางจิตใจก็จะดีกว่ากลุ่มที่ทำงานนอกบ้าน รวมทั้งมีเวลาว่างมากกว่าด้วย จึงมักหาอะไรทำเป็นการฆ่าเวลา หรือเป็นเพื่อนแก้เหงา ด้วยการไม่ต้องออกไปนอกบ้าน เมื่ออยู่บ้านก็จะเปิดโทรทัศน์ แต่พบว่ารายการโทรทัศน์ช่อง 3, 5, 7, 9, 11 ในเวลากลางวัน เป็นรายการที่น่าเบื่อ ไม่น่าสนใจ จึงหันมาเปิดรับรายการของไอบีซีแทน โดยคาดหวังที่จะให้รายการไอบีซีช่วยเป็นเพื่อนแก้เหงา ให้ความบันเทิง และเห็นว่ารายการของไอบีซีน่าสนใจ ผู้ชมกลุ่มนี้มักจะเปิดรับรายการไอบีซีในช่วงกลางวันมาก

"ผมเกษียณมา 3 ปี แล้วก็สมัครสมาชิกไอบีซีมา 3 ปีเหมือนกัน วันๆ ไม่มีอะไรทำ ก็เลยเปิดทีวีแก้เหงา ทีวีปกติไม่ค่อยมีรายการที่น่าสนใจ ช่วงกลางวันเอาแต่ละครเก่าๆ มาฉาย เลยดูไอบีซีดีกว่า ผมดูคนเดียว คนอื่นเขาไม่ชอบดูกันมั้ง ไม่มีเวลาดูมั้ง ถ้าไม่ดูไอบีซี ก็อ่านหนังสือพิมพ์ ดูไอบีซีตอน 9 โมงเช้าถึง 11 โมง แล้วก็บ่าย 2 ถึง 4 โมง ดู DISCOVERY บ่อยที่สุด เพราะมีอะไรแปลกๆ ใหม่ๆ น่าสนใจ ได้ความรู้ด้วย แล้วก็ดูพวกกีฬา กับ CNN จะได้รู้เรื่องโลกภายนอก"

(สัมภาษณ์, สมาชิกไอบีซีปัจจุบัน เพศชาย อายุ 63 ปี การศึกษาระดับมัธยมศึกษา เกษียณอายุแล้ว : 25 กุมภาพันธ์ 2540)

"ปกติแล้วทำงานแปลบทภาพยนตร์ของสหมงคลฟิล์ม เวลาว่างก็จะเปิดดูไอบีซี เพราะเป็นคนชอบดูหนัง โดยเฉพาะหนังฝรั่ง งานที่ทำอยู่ก็ไม่เครียดอะไร เพราะทำงานอยู่กับบ้าน ไม่ต้องออกไปผจญกับโลกภายนอก ซึ่งรถติดเหลือเกิน อากาศก็แย่มาก ปกติก็จะดูไอบีซีช่วง ทูมหนึ่งถึง 4 ทูมค่ะ เพราะช่วงนั้นจะมีรายการดีๆ จะมีรายการพวก SITCOM หรือ SERIES แล้วก็หนัง HBO ซึ่งช่วงเวลานี้จะเป็นรายการ first run ปกติจะดูกับสามี สามีเขาชอบดูหนังฝรั่งเหมือนกัน ถ้าไม่ดูไอบีซี นี่จะดูทีวีปกติ ดูข่าว หรือไม่ก็ออกไปดูหนังโรง ซื้อมั้บ แต่เวลาว่างส่วนใหญ่ให้กับไอบีซีมากกว่า ก็เสียเงินดูแล้วนี่คะ ต้องดูให้คุ้ม เลือกดูรายการ HBO มากที่สุด เพราะชอบดูหนังค้ะ รายการพวกข่าวทางไอบีซี นี่จะไม่ค่อยดู นี่ว่าไอบีซีทำข่าวไม่ดี ไม่น่าสนใจ นอกจาก HBO ก็ดู IBC 2 กับ DISCOVERY คิดว่าพอใจกับรายการของไอบีซีแล้วค้ะ ตรงกับที่ต้องการแล้ว"

(สัมภาษณ์, สมาชิกไอบีซีปัจจุบัน เพศหญิง อายุ 29 ปี การศึกษาระดับปริญญาโท อาชีพนักแปลอิสระ : 28 กุมภาพันธ์ 2540)

"ผมค้าขายอยู่ที่บ้าน บางทีไม่มีลูกค้า ผมจะหาอะไรทำแก้เบื่อ แก้เหงา จะดูโทรทัศน์ช่อง 3, 5, 7, 9, 11 มันก็ไม่มีอะไรแปลกใหม่ มีแต่ละครน้ำเน่า เกมโชว์ก็เอาดารามาเล่นกันเอง แหกตาประชาชน ผมเลยสมัครไอบีซีดีกว่า มีรายการทั้งวัน ไม่มีโฆษณาด้วย รายการที่ชอบดูจะเป็นรายการกีฬา สารคดี แล้วก็หนังจีน ดูข่าวนิดหน่อย ไม่ได้คาดหวังอะไรจากไอบีซีหรอก แค่ดูแก้เบื่อเวลาโทรทัศน์ช่องธรรมดา ไม่มีอะไรดูหรือเวลามีโทรทัศน์รวมการเฉพาะกิจ"

(สัมภาษณ์, สมาชิกไอบีซีปัจจุบัน เพศชาย อายุ 35 ปี การศึกษาระดับอนุปริญญา เจ้าของกิจการร้านค้า : 1 มีนาคม 2540)

"นี่ดูไอบีซีเป็นเพื่อนแก้เหงา ฆ่าเวลาไปวันๆ ค่ะ เพราะมีเวลาว่างมาก นี้อยู่บ้านคนเดียวตอนกลางวัน แล้วนี่ไม่ชอบออกไปเที่ยวนอกบ้าน เบื่อสภาพรถติด กับควันรถ เสียสุขภาพจิต พอมีเวลา นี้อ่านเปิดดูไอบีซี มันไม่มีรายการโทรทัศน์ที่ตกว่านี้แล้ว ช่อง 3, 5, 7, 9, 11 นี้อ่านเปิดดูตอนช่วงข่าวแค่นั้น แต่ไอบีซีนี่จะดูหนัง รายการบันเทิง ดูเกือบทุกช่องค่ะ เปลี่ยนไปเปลี่ยนมา เจออะไรน่าดูก็ดู ไม่เจาะจงรายการอะไรเป็นพิเศษ"

(สัมภาษณ์, สมาชิกไอบีซีปัจจุบัน เพศหญิง อายุ 41 ปี การศึกษาระดับปริญญาตรี แม่บ้าน : 1 มีนาคม 2540)

ส่วนกลุ่มสมาชิกที่ทำงานนอกบ้านหรือผู้ที่ต้องออกนอกบ้าน เช่น นักเรียน นิสิต นักศึกษา ซึ่งมีวิถีการดำเนินชีวิตแตกต่างไปจากกลุ่มที่อยู่บ้าน นอกจากต้องเหนื่อยล้ากับการงาน การเรียน และเหตุการณ์ในชีวิตประจำวันแล้ว ยังต้องเผชิญภัยอยู่ในท้องถิ่นที่การจราจรคับคั่ง อันเป็นผลให้เกิดสภาวะความกดดันทางจิตใจมากกว่ากลุ่มแรก รวมทั้งมีเพื่อนฝูงในที่ทำงาน หรือสถานที่ศึกษามากกว่าด้วย ทำให้สมาชิกกลุ่มนี้มีความคาดหวังหรือความต้องการจากสื่อ หรือมีเหตุจูงใจให้หันมาเปิดรับรายการของไอบีซีที่แตกต่างไปจากสมาชิกกลุ่มแรก โดยกลุ่มนี้มักเปิดรับรายการไอบีซี เพื่อผ่อนคลาย

ความตึงเครียดจากการทำงาน การเรียน และเพื่อนำข้อมูล ข่าวสาร ความบันเทิง ไปสนทนากับผู้อื่น

"ผมทำงานอยู่การบินไทย กำหนดตารางการเดินทางของเครื่องบิน บ้านผมอยู่ติดกับการบินไทย เลิกงานแล้วกลับบ้านทันที ไม่ชอบไปไหน รถมอเตอร์ไซด์ขับนำเบื้องงานประจำก็เครียดพอแล้ว กลับบ้านเปิดดูไอบีซีคลายเครียดดีกว่า มักจะดูคนเดียว เพราะคนอื่นในบ้านเขาไม่มีเวลากัน ผมดูไอบีซีทุกวัน ตั้งแต่ 5 โมงครึ่งถึง 4 ทุ่ม 5 ทุ่ม ส่วนใหญ่ดู CNN ก่อน อยากรู้ความเคลื่อนไหวในโลก เอาไปคุยกับเพื่อนฝูง แล้วก็ใช้ประโยชน์ในงานได้ นอกจาก CNN ก็จะมี HBO, SITCOM, SERIES, DISCOVERY การ์ตูน เพลง ESPN, STAR SPORT สลับกันไป ผมต้องการความบันเทิงให้กับชีวิต ช่องที่ไม่ดูก็จะมี IBC 3 กับ ASIAN CHANNEL เพราะผมไม่ชอบรายการพากย์ไทย มันเสียดสีชาติ ดูไอบีซีมากกว่ารายการโทรทัศน์ปกติ ซึ่งถ้าผมจะดูพวกนั้น ก็จะเป็นข่าวมากกว่า แต่ถ้าจะหาความบันเทิง ผมจะเปิดไอบีซี ผมพอใจกับรายการส่วนใหญ่ของไอบีซี แต่ขอติหน่อยว่าสัญญาณภาพไม่ค่อยชัด รายการ rerun มากเหลือเกิน แล้วบางครั้ง subtitle ก็แปลผิดบ้าง พิมพ์ผิดบ้าง ช่วยปรับปรุงหน่อยนะครับ"

(สัมภาษณ์. สมาชิกไอบีซีปัจจุบัน เพศชาย อายุ 33 ปี การศึกษาระดับปริญญาโท พนักงานรัฐวิสาหกิจ : 27 กุมภาพันธ์ 2540)

"เรียนอยู่ปวช.ภาคเช้าค่ะ วันไหนเลิกเรียนแล้วไม่ไปเดินช้อปปิ้งหรือไปไหน ก็จะกลับถึงบ้านประมาณบ่ายโมงหรือ 2 โมง เปิดดูไอบีซีเลย เพราะโทรทัศน์ช่องธรรมดาช่วงนั้นไม่มีรายการอะไรดู ดูกับพี่ชายทุกวันค่ะ ส่วนใหญ่จะดู DISCOVERY, SITCOM, SERIES, HBO การ์ตูน แล้วก็เพลงค่ะ ดูเพื่อคลายเครียดค่ะ เพราะเรียนก็เหนื่อยพออยู่แล้ว แต่มยังเจอรถติดอีกตะหาก หนูสมัครเป็นสมาชิกเองค่ะ เพราะที่บ้านเพื่อน ๆ เขารับกันหลายคน แล้วชอบเอามาคุยกัน หนูอยากมีเรื่องคุยกับพวกเขา ก็เลยเป็นสมาชิก พอได้แล้วก็ชอบ"

(สัมภาษณ์. สมาชิกไอบีซีปัจจุบัน เพศหญิง อายุ 17 ปี กำลังศึกษาระดับอาชีวศึกษา : 22 มีนาคม 2540)

"ผมรับราชการอยู่กรมพลศึกษา สมัครเป็นสมาชิกไอบีซี เพราะชอบดูรายการกีฬา แล้วเห็นว่าไอบีซีมีรายการกีฬาถ่ายทอดสดเยอะ โทรทัศน์ช่องธรรมดาก็มีแต่รายการน่าเบื่อ ผมทำงานนอกบ้านเหนือกับการงาน เจอการจราจรที่ติดหนึบ กว่า จะกลับถึงบ้านก็ปาเข้าไป 2 ทุ่ม 3 ทุ่มแล้ว บางที่ยังเจอปัญหาว่านวยกับชีวิตอีก ผมอยากหาทางออก ด้วยการหาความบันเทิงมาคลายเครียด ถ้าดูรายการพวกนี้แล้ว มันช่วยผ่อนคลายไปได้บ้างนะ แล้วผมยังเอาไปคุยกับเพื่อนที่ทำงานได้อีก โดยเฉพาะเวลาที่มีกีฬานัดสำคัญ ผมดูไอบีซีทุกวัน ตั้งแต่กลับถึงบ้านจนถึงเที่ยงคืน ตี 1 "

(สัมภาษณ์, สมาชิกไอบีซีปัจจุบัน เพศชาย อายุ 49 ปี การศึกษาระดับปริญญาตรี ข้าราชการ : 23 มีนาคม 2540)

"พี่ทำงานหนังสือพิมพ์ วันๆ ต้องคอยติดตามความเคลื่อนไหวของเหตุการณ์บ้านเมืองตลอดเวลา มันก็เครียดหรอกนะ แล้วกว่าพี่จะถึงบ้าน ก็ราวๆ ทุ่ม 2 ทุ่มนะ สาเหตุที่พี่ดูไอบีซีก็คือ ติดตามข่าวบ้านเมืองเป็นประการแรกก่อน จะได้เอาไปใช้คุยกับคนในที่ทำงาน หรือใช้ประโยชน์กับตัวงานก็ได้ รายการอื่นที่พี่จะดูสลับกัน ก็จะมี HBO, SITCOM, SERIES แล้วก็ VARIETY ช่อง IBC 2 ค่ะ มันสนุก แล้วก็หายเครียดดี ไม่มีเวลาดูหมดทุกช่องหรอกค่ะ"

(สัมภาษณ์, สมาชิกไอบีซีปัจจุบัน เพศหญิง อายุ 30 ปี การศึกษาระดับปริญญาตรี พนักงานบริษัทเอกชน : 29 มีนาคม 2540)

จากข้อมูลเหล่านี้สามารถยืนยันได้ว่า ในการเปิดรับรายการไอบีซีของสมาชิคนั้น ได้สร้างให้เกิดปฏิกิริยาตอบสนองในการรับรู้ถึงคุณประโยชน์ของรายการไอบีซี และขณะเดียวกัน สมาชิกก็ยังคงเป็นผู้กำหนดความต้องการ และเลือกสรรประเภทของรายการตามความสนใจ โดยใช้แรงจูงใจ ประสบการณ์ทั้งในด้านการทำงานและชีวิตส่วนตัว วิถีการดำเนินชีวิต รวมทั้งสังคมแวดล้อม เพื่อให้ได้สาระความรู้จากรายการไอบีซี ไปใช้ในการดำรงชีวิตประจำวัน ควบคู่กันไปกับการได้รับความบันเทิง สนุกสนาน อันจะช่วยให้สามารถหลีกเลี่ยงไปจากสภาพปัญหาที่อาจเกิดขึ้นในชีวิต เพียงแต่สัดส่วนของความต้องการในสิ่งที่ เป็น "สาระ" กับ "บันเทิง" อาจแตกต่างกันไปตามปัจจัยของสถานภาพทางเศรษฐกิจ และสังคมของสมาชิกแต่ละกลุ่ม ดังผลการ

วิเคราะห์ที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น และสามารถอธิบายประกอบแบบจำลองได้ดังนี้

แผนภาพที่ 3 แบบจำลองผลการศึกษารื่องการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจจากการเป็นสมาชิกไอบีซี